

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DERGİSİ

DİNİ, AHLÂKİ, EDEBİ, MESLEKİ AYLIK DERGİ

7. Cilt

Mart - Nisan 1968

70 - 71. Sayı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
MUHTEREM DIYANET İŞLERİ BAŞKAN VEKİLİ LÜTFİ DOĞAN'IN KURBAN BAYRAMI MESAJI	51
İSLÂM DİNİNDE İBÂDET ŞUÛRU	52
Kemal Edib KÜRKCÜOĞLU	
T E F S İ R	55
Dr. Ali Arslan AYDIN	
İSLÂM'DA YAŞAMA HAKKI	58
Dr. Lûtfi DOĞAN	
CUMA VE CUMA NAMAZI	61
Dr. M. Esad KILIÇER	
OSMANLI MEDRESELERİ VE EĞİTİM METODLARI	64
İhsan EZHERLİ	
BESLENME EĞİTİMİ	68
KUR'ÂN-I KERİMİN NÜZULÜNÜN 1400 ÜNCÜ YILI	70
M. Şevki ÖZMEN	
MÜ'MİNLERİN BAZI SIFATLARI	71
Yazan: Hamdi UBEYD Çeviren: Lûtfi ŞENTÜRK	
MÜSLÜMANLIK, ŞİRKİN, ŞAHİSLARI PUTLAŞ- TIRMANIN KÖKÜNÜ KAZIMIŞTIR	74
Eşref EDİB	
SİVAS'DA TÜRK ESERLERİ - VII	77
Dr. Fill. İlhan AKÇAY	
Sağlık Köşesi: (KANSER NEDİR?)	80
Dr. Kemal TOPALAN	
FETVÂ EMİNLERİ: 33	83
Vâmık Şükrü ALTINBAŞ	
H A B E R L E R	87

MÜ'MİNLERİN BAZI SIFATLARI

Yazan : Hamdi UBEYD

Çeviren : Lütü ŞENTÜRK
Ankara Merkez Vâizi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدَافِلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ
مُعْرَضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ
الْأَعْلَىٰ أَرْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٥﴾ فَمَنْ
ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ
رَاعُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٨﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿٩﴾
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠﴾

“Muhakkak mü'minler felâh buldu. Onlar namazda huşû içindedirler. Onlar boş sözlerden yüz çevirirler. Onlar zekâtlarını verirler. Onlar eşleri ve câriyeleri dışında, mahrem yerlerini herkesten korurlar, çünkü bunlar levm olunmazlar. Bu sınırları aşmak isteyenler, işte bunlar aşırı gidenlerdir. Onlar emânetlerini ve sözlerini yerine getirirler. Namazlarına riâyet ederler. İşte onlar, temelli kalacakları Fırdevs Cenneti'ne vâris olan mirasçılardır.” (Mü'min Sûresi, 1-11)

Noksan sıfatlardan münezzeh olan Allâhu Teâlâ bu sûre-i kerîmeye

(« قَدَافِلُ الْمُؤْمِنِينَ . » Muhakkak mü'minler felâh buldu) sözü ile

başladı. Rabbımız ne güzel ve doğru buyurdu. Mü'minler, dünya'da yüce Allah'tan yardıma, izzet ve ikrama nâil, âhirette Allâhu Teâlâ'nın kendilerinden râzı olması ve altından ırmaklar akan cennetlerine koyması hasebiyle saâdete erdiler. Mü'minler cennetten, orda olan hayat ve lezzetten dolayı, ayrılmak istemezler, onlar orda elemelenmez, kederlenmez, rahatsızlanmaz ve ıztırab çekmezler.

Evet, mü'minler saâdete erdiler. Fakat Allâhu Teâlâ'nın kendilerini felâhla müjdelediği mü'minler kimlerdir?. Mü'min olduklarına dâir Hükümetlerince verilmiş olan Nüfus Hüviyet Cüzdanını taşıyanlar mı? Yok-

sa îmâna çağırınlar mı?. Bilmiyorum. Bilmiyorum diyorum, çünkü mü'min olduklarına şehâdet eden Hüviyet Cüzdanını taşıyan ve îmâna çağırılardan çoklarını yer ile gök arası kadar îmandan uzak görüyoruz ve yine bir çok milletlerin mensupları tarafından kendi gaye ve isteklerine uygun olarak îmânî târif etmeleri ve her fırkanın: "Kâmil mü'min budur, başkası değildir." iddialarından sonra, onları îmânî târif etmekten, hakîki îman ile, olmayanı birbirinden ayırd etmekten âciz görüyoruz. Biz yine Allâhu Teâlâ'nın târifine ve mü'minleri tavsîfine dönelim. Allâhu Teâlâ'nın târif ve tavsîfinden sonra hiç kimsenin bir şey söylemeğe hakkı yoktur. Hak olan Allâhu Teâlâ'nın sözüdür. Hakdan sonra ancak sapıklık vardır.

Allâhu Teâlâ, azîz olan Kitabının bir çok âyetlerinde mü'min kullarının sıfatlarını bildirdi; onları Allâh'a, meleklerine, kitaplarına, Peygamberlerine, Âhîret gününe îmân etmekle vasıfladı. Noksan sıfatlardan münezzehe olan Allâhu Teâlâ'nın şerîki, babası ve oğlu yoktur. O her şey'e kâdirdir, kabirlerde olanları da diriltir. Bu Sûre-i Şerîfenin başında mü'min kullarını altı sıfatla vasıfladı. Onlar da şunlardır :

1 — Mü'minler namazda huşû içindedirler: Mü'minler namaza durduklarında Allâh'ın azametini kalblerinde duyar; huzûrunda, Onu görmüş gibi dururlar. O'nu, kendilerine yardım etmek ve razı olduğu yola; kendilerini nîmete erîştirdiği Peygamberler, dosdoğru olanlar, şehidler ve iyilerin yoluna hidâyet etmek, kendilerine gazab ettiği kimselerin yolundan, sapık kâfirlerin yolundan uzak kılmasını azamet ve ihsânından ister oldukları halde, överler.

Namazı meşrû olan bu şekilde rükû ile, sücûdu ile, kırâat, fikir, hey'et ve rûhu ile kılanlar, işte bunlardır namazda huşû içinde olanlar.

2 — Onlar boş sözlerden yüz çevirirler: Onlar söz ve işlerinde ciddi, ancak hakkı söyleyen, halk için faydalı olan şey'i yapan, kendilerine ve milletlerine faydalı olmak için ve memleketlerinin ilerlemesi için çalışırlar. Faydası olmayan oyun ve eğlenceye iltifat etmezler. Kendisinde fayda düşünülmeyen şeylerle fikirlerini meşgul, vakitlerini zâyi' ve ömürlerini boşa geçirmezler. İşte bunlardır, boş sözlerden yüz çevirenler.

3 — Onlar zekâtlarını verirler: Allâhu Teâlâ'nın kendilerine rızık olarak verdiği malın her yüz'ünün 2,5 nu fakirlere, miskinlere ve diğer kendilerine zekât verilen kimselere, gönül hoşluğu içinde ve Allah rızâsı için verirler. Bundan başka mallarının çoğunu hayır ve ihsan yollarına harcarlar. İşte zekâtını veren mü'minler bunlardır.

4 — Onlar mahrem yerlerini korurlar: Onlar iffet ve şeref sâhibidir, kendi ırzlarını korudukları gibi başkalarının ırzlarını da korurlar. Ancak eşlerine ve câriyelerine yanaşırlar. Hayâsız sapıklardan sakın. İffetli temiz ve pâk kadınlar kıyâmete kadar vardır. Allâhu Teâlâ mü'minlere, bu kadınlarla meşrû şekilde münâsebeti helâl kıldı. Zinâ yapmayan,

gayri meşrû dost edinmeyip nikâh ile kendilerine helâl olan âileleri ile yetinenler, işte mahrem yerlerini koruyan mü'minlerdir.

5 — Onlar emânetlerini ve sözlerini yerine getirirler: Mü'minler güvenilir kimselerdir. Allâhu Teâlâ'nın kendilerine emâneti olan, Allâh'a ve Resûlullâh'a îmânı, Allah ve Resûlünün emrine uymayı ve yasaklarını yapmamağı yerine getirir ve halk ile aralarında olan emânete de riâyet ederler. Emânet, mal, ırz, velâyet, sır ve gözetilmesi gerekli her şeye şâmil-dir. Sözlerini de yerine getirirler ve kimseyi aldatmazlar. İşte bunlardır emânetlerini ve sözlerini yerine getirenler.

6 — Namazlarına riâyet ederler:
Mü'minler:

(حَتَّىٰ عَلَى الصَّلَاةِ حَتَّىٰ عَلَى الْفَلَاحِ)

sözleri ile kendilerini namaza dâvet eden müezzini duydukları zaman, iş ve ticâretlerini bırakarak kalbleri îmân dolu olduğu halde hudû ve tezel-lül ile Rablarına yönelirler. İşte bunlardır, namazlarına riayet edenler.

Bu altı sıfat ile muttasıf olan mü'minler, Allah kendilerinden râzı, imanları doğru, amelleri güzel ve büyük ihlâs sâhibi oldukları için kı-yâmet gününde Cennet'e, belki Cennet'in en âlâsı olan Fırdevs'e vâris ve orada ebedî kalacak bahtiyarlardır.

(69. sayfadan devam)

Bazan sebzeler ayıklanırken besleyici kısımları da farkında olmadan çöpe atılır. Meselâ patatesin besin maddeleri daha çok kabuğuna yakın olan kısmındadır. Patatesin kabuğunu derin soymakla besleyici unsurları da kaybolur.

Çoğunlukla kızartmalar yayvan tavalarda az miktarda yağın içinde yapılır ki, bu da besin unsurlarının çok yüksek ısı ve hava temasından etkilenmesine sebep olur. Kızartma yapılan yağın ısısı genel olarak çok yüksektir. Hattâ bazan kızartmaya başlamak için dumanının tütüp yan-maya başlaması beklenir, işte bu sırada yağın içinde birtakım zararlı maddeler meydana gelir. Bunu önlemek için yayvan tavada az yağla kızartma yerine demir bir kapta bol yağda kızartmak gerekir. Demir kap-ta kızaran yiyeceklerin havayla teması azaldığı gibi yağ da yanmaz. Ta-bii geriye kalan yağ saklanıp diğer kızartmalar için kullanılabilir.

Bütün bunlar ve daha bazı hususlar yiyeceklerin alınması, hazırlan-ması, pişirilmesi ve saklanması gözönünde tutulacak olursa, besin maddelerinden daha fazla istifade sağlanmış olur.

(Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü
Beslenme Şubesi tarafından hazırlanmıştır.)